Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2/2015
09.04.2015. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца Г.Д. из В., чији је пуномоћник М.С., адвокат из Л., против тужене О.ш. 1.М. из В., чији је пуномоћник Д.А., адвокат из В., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2312/13 од 22.07.2014. године, у седници одржаној 09.04.2015. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2312/13 од 22.07.2014. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Врању П1 992/12 од 25.03.2013. године ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да суд поништи као незаконито решење тужене бр. 133/1 од 19.03.2010. године и решење школског одбора тужене бр. 172 од 13.04.2010. године о престанку радног односа тужиоцу, те да се обавеже тужена да тужиоца врати на рад на радно место наставника физике са 60 % од пуног радног времена; ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка од 81.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2312/13 од 22.07.2014. године ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Врању П1 992/12 од 25.03.2013. године у делу изреке под ставом један; ставом трећим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу 2. изреке исте пресуде, тако што је тужилац обавезан да туженој на име трошкова поступка плати 185.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку која је учињена у поступку пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), у вези члана 506. став 2. истог закона, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку пред другостепеним судом, на коју се у ревизији указује, обзиром да је другостепени суд приликом одлучивања правилно применио одредбе Закона о парничном поступку, које су од утицаја на законитост одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос на неодређено време са 60 % радног времена у О.ш. К.П.П.О. из К., на основу конкурса од 18.04.2006. године. Пред комисијом школе, дана 25.11.2006. године извршена је провера савладаности програма и констатовано је да је тужилац у потпуности савладао програм, тако да је стекао право на полагање испита за лиценцу. Потом је школа 05.02.2007. године поднела захтев за полагања испита за лиценцу Министарству просвете – Одсеку за лиценце, које је дописом од 20.08.2008. године обавестило школу да је потребна допуна документације и по достављању потпуне документације, тужилац је позван на полагање испита из психологије дана 21.02.2009. године, али испит није положио већ га је у поновљеном полагању положио 21.03.2009. године. Тужилац је обавештен и позван да дана 28.04.2009. године полаже испит за лиценцу. Тог дана тужилац није положио испит за лиценцу у једном делу, да би 17.11.2009. године поново полагао испит, који у целини није положио. После тога, тужиоцу је донето решење о престанку радног односа, против којег је изјавио приговор, Школски одбор је 01.02.2010. године усвојио приговор и поништио решење о престанку радног односа. Затим је школа поново упутила захтев Министарству просвете за полагање испита за лиценцу и тужилац је испит положио 05.05.2010. године. Тужена О.ш. 1.М., је у међувремену, на основу споразума о преузимању од 01.09.2008. године примила тужиоца у радни однос из основне школе Б. Н. и основне школе П.П.О.. Тужена школа је са тужиоцем закључила уговор о раду 01.09.2008. године и за школску 2008/09 годину примила га на рад са 70 % радног времена. Како је за школску 2009/10 тужилац проглашен технолошким вишком за 10 % радног времена, на основу споразума о преузимању од 29.09.2009. године за тих 10 % тужилац је примљен на рад у О.ш. П.Д. у В.Б.. Директор тужене школе 1.М. из В. је, на основу документације прибављене од основне школе П.П.О. утврдио да тужилац није положио испит за лиценцу у законском року. По пријему документације, тужена школа је тужиоцу доставила упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, које је достављено и председнику синдиката. Тужена школа је потом донела решење бр.133/1 дана 19.03.2010. године на основу којег је тужиоцу престао радни однос зато што није положио испит за лиценцу у законском року. Против овог решења тужилац је изјавио приговор, који је на седници школског одбора од 13.04.2010. године одбијен као неоснован.

На овако утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду.

Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ број 72/2009) у члану 123. став 8. прописује да приправник који савлада програм увођења у посао наставника, васпитача и стручног сарадника има право на полагање испита за лиценцу после навршених годину дана рада, а ставом 9. прописано је да приправнику у радном односу на неодређено време, који у року од две године од дана заснивања радног односа не положи испит за лиценцу – престаје радни однос.

По оцени Врховног касационог суда, тужилац је засновао радни однос на неодређено време у основној школи на основу конкурса од 18.04.2006. године. У складу са одредбом члана 123. став 8. Закона о основама система образовања и васпитања тужилац је, пошто је савладао програм увођења у посао наставника, стекао право на полагање испита за лиценцу. Тужилац је позван да испит за лиценцу полаже 28.04.2009. године, део испита није положио, па је 17.11.2009. године поново приступио полагању испита и тада није положио испит у целини, већ је испит за лиценцу положио тек 05.05.2010. године. То значи да од заснивања радног односа на неодређено време по конкурсу од 18.04.2006. године, као и по стицању права на полагање испита за лиценцу 25.12.2006. године, тужилац није положио испит у року од две године од заснивања радног односа на неодређено време, који је прописан чланом 123. став 9. Закона о основама система образовања и васпитања, већ је испит положио после четири године од заснивања радног односа. Прописани рок из Закона о основама система образовања и васитања је преклузивни и протеком овог рока, по сили закона престаје радни однос запосленом на неодређено време у образовно-васпитној установи, који у року од две године од дана заснивања радног односа не положи испит за лиценцу. На овај законски рок не утичу околности, на које се тужилац позивао током поступка, правдајући чињеницу што испит за лиценцу није положио у року.

Стога су неосновани ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права. Приликом одлучивања, Врховни касациони суд је имао у виду и остале ревизијске наводе, али их није посебно образлагао обзиром да нису од утицаја за доношење другачије одлуке.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.